

A photograph of two children, a girl on the left and a boy on the right, both wearing white tank tops. They are both blowing bubbles with a green apple. The girl has her arms crossed and is smiling. The boy is also smiling and has his arms crossed. The background is plain white.

Škola podporující zdraví

Simona Poláčková, 322135

Jana Bušková, 350792

Vznik programu

- projekt Světové zdravotnické organizace pro Evropu
- školy, které měly o program zájem vypracovaly podle metodiky „Program podpory zdraví ve škole“ vlastní projekt přizpůsobený podmínkám jejich školy
- u nás byl tento program přijat v roce 91/92
- zatím je u nás asi 92 Zdravých základních škol

Znaky

- *Celostní/holistické pojetí zdraví* (úroveň biologická, psychická, sociální, duchovní i enviromentální)
- *Interakční pojetí zdraví* (propojení zdraví ve složce individuální, komunitní, globální)
- **Zaměřuje se na podporu zdraví člověka ve všech jeho aspektech a u všech aktérů**

Zdraví ve škole

+

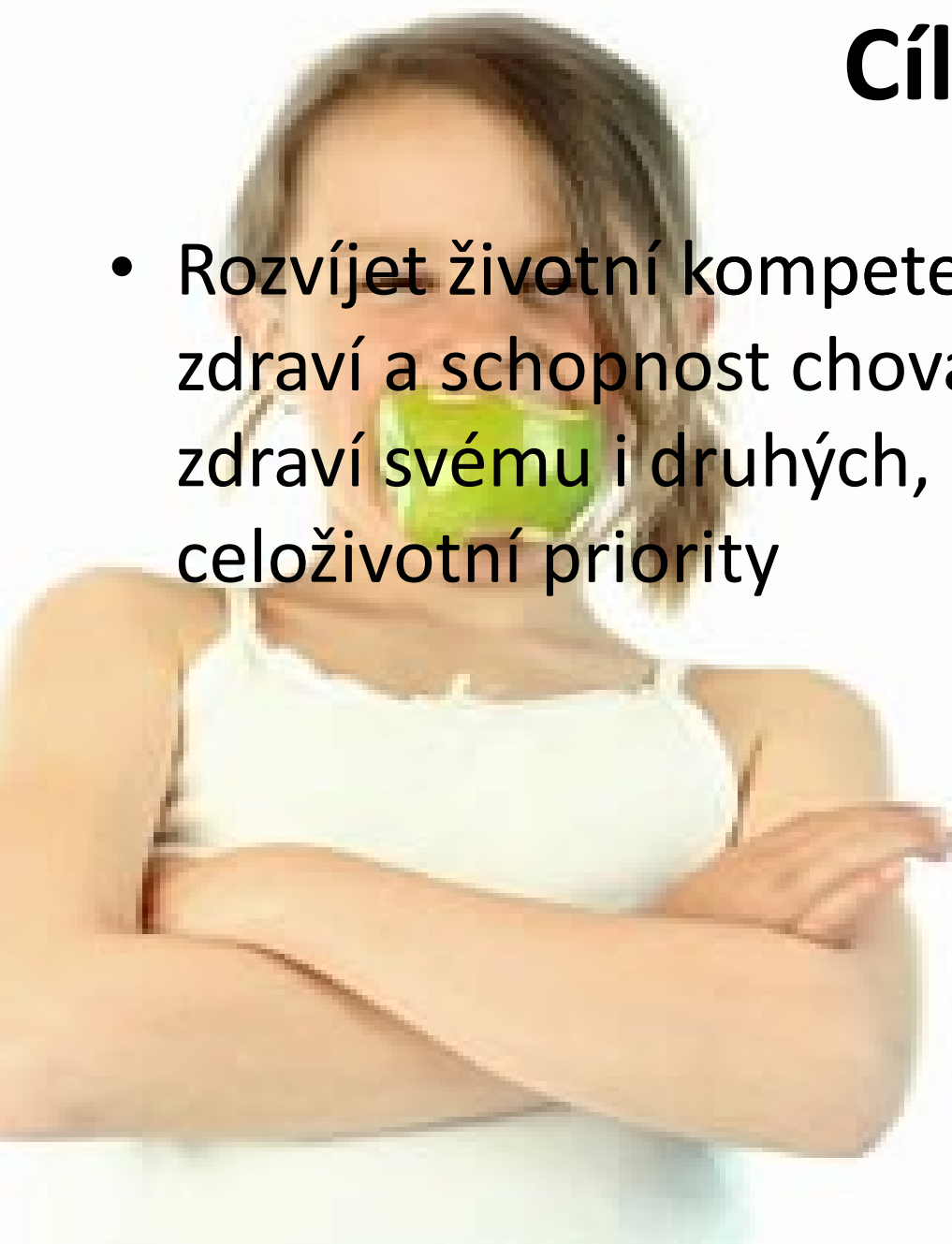
- Bezpečné a podnětné sociální prostředí
- Rozvíjení komunikace a spolupráce
- Respekt k přirozeným potřebám jedince

-

- Nevhodný vztah učitele a žáků
- Učivo má přednost před žáky
- Přetěžování
- Stresující prostředí

Cíl

- Rozvíjet životní kompetence tak, aby úcta ke zdraví a schopnost chovat se odpovědně ke zdraví svému i druhých, patřili mezi žákovi celoživotní priority

Hlavní zásady

- Protože každá škola si vytvořila vlastní projekt, nelze popsat konkrétní podobu školy
- Podle zprávy českého výboru UNICEF z roku 1997 má každé čtvrté dítě strach ze školy (například kvůli vysokým, nízkým nebo nevhodným nárokům), proto se Zdravá škola snaží o celkově zdravou atmosféru ve škole, která spočívá na třech základních pilířích:

- ***pohoda prostředí***
- ***zdravé učení***
- ***otevřené partnerství***

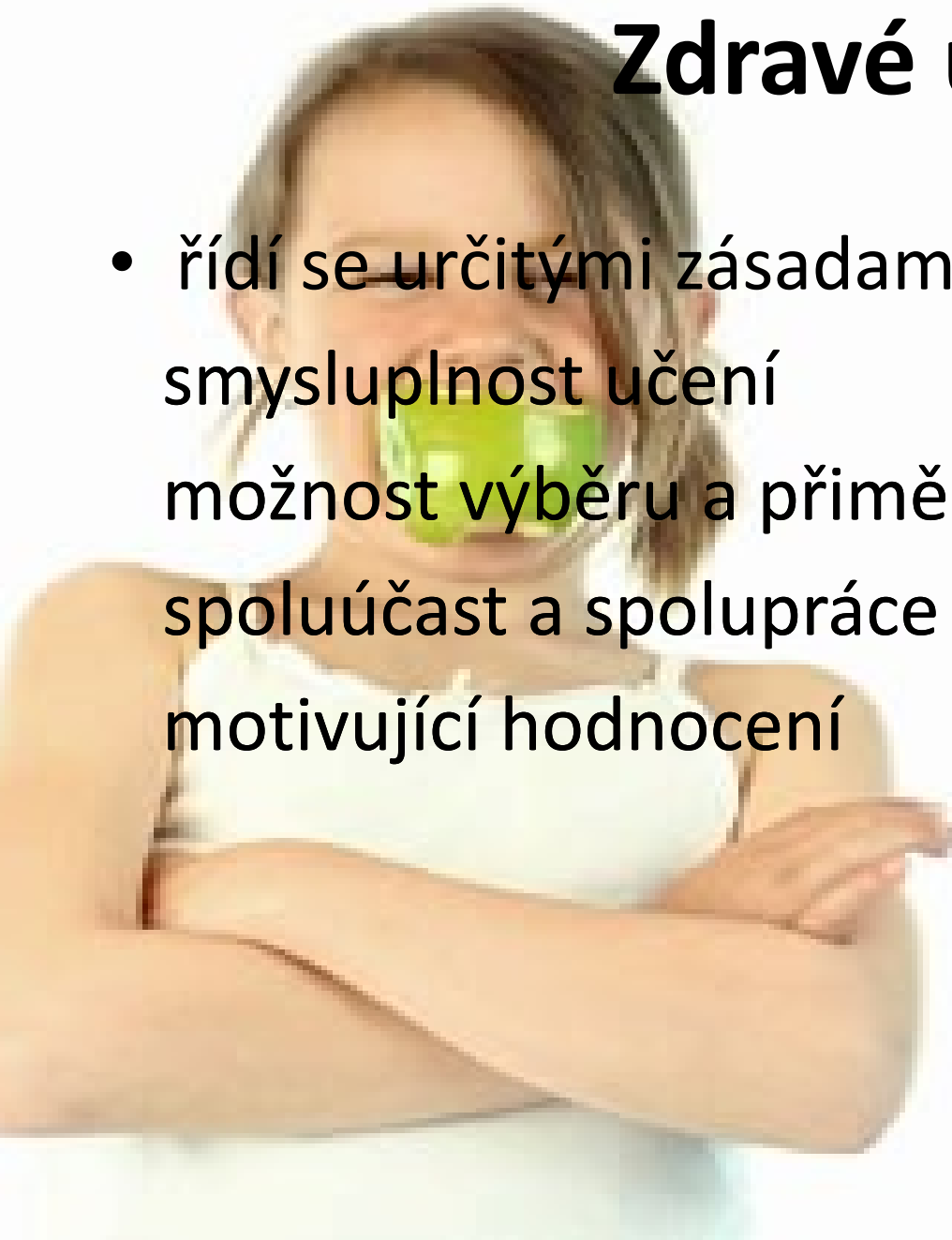
Pohoda prostředí

- = prostor pro uspokojování našich fyziologických, psychických, sociálních i kulturních potřeb
- Zahrnuje: ***věcné*** (vybavenost tříd)
sociální (klíma)
organizační (režim dne)

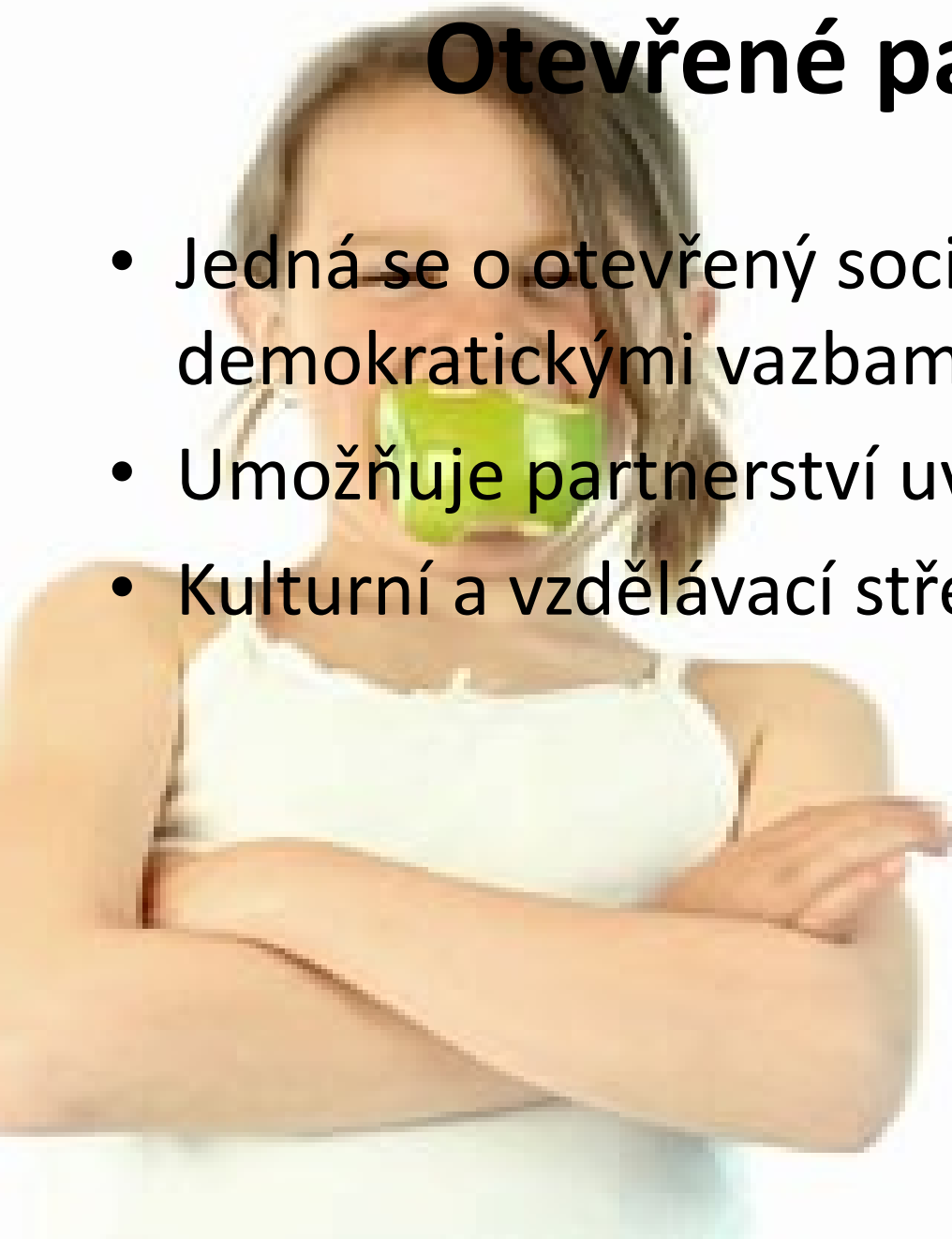
Zdravé učení

- řídí se určitými zásadami pro efektivní učení:
 - smysluplnost učení
 - možnost výběru a přiměřenosti
 - spoluúčast a spolupráce
 - motivující hodnocení

Otevřené partnerství

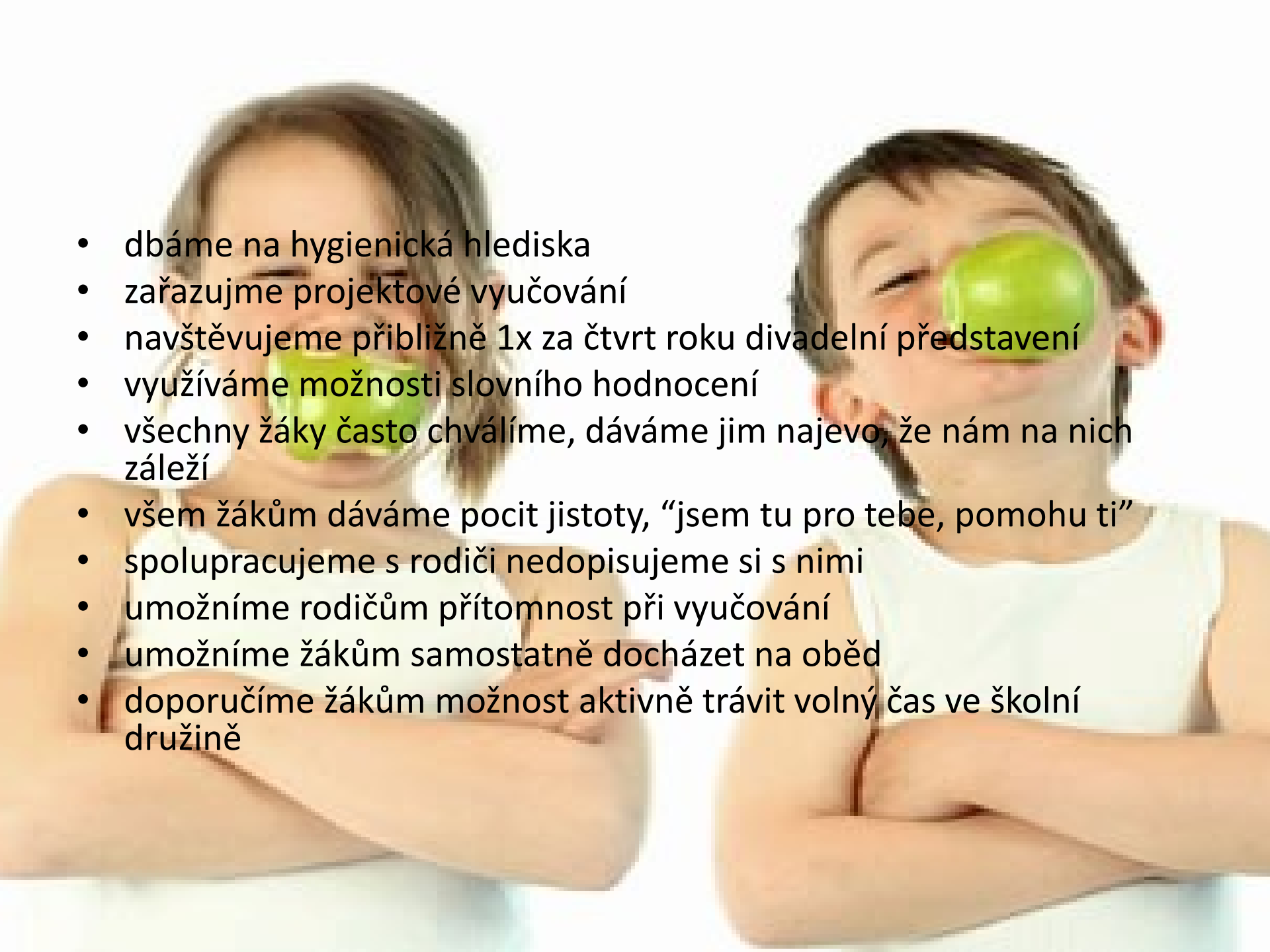
- Jedná se o otevřený sociální systém s demokratickými vazbami
- Umožňuje partnerství uvnitř i vně
- Kulturní a vzdělávací středisko

Jak to funguje?

ZŠ, Most, J.A.Komenského

- Organizujeme pobyt žáků o velké přestávce na školním hřišti. Rušnější pohyb žáků o přestávkách není považován za nekázeň
- Učitel zařadí do výuky minimálně čtyřikrát do roka celodenní pobyt mimo školu spojený s turistikou a poznáváním blízkého i vzdálenějšího okolí.
- pracovní týden nebo každý den zahájíme komunikativním kruhem
- volný způsob výuky, plynulé střídání činností, vyvarujeme se situací “nestihli jsme, doděláme”
- délku vyučovacích hodin volíme podle věkových zvláštností a potřeb žáků
- využíváme přítomnosti pomocného učitele
- k procvičování učiva a zpestření výuky využíváme výukové programy na PC
- zařazujeme dramatizaci
- práci skupin organizujeme i mimo učebnu
- organizujeme alespoň jeden slavnostní den spojený s prací žáka ve škole
- jednotlivé hodiny spojujeme motivačním a relaxačním odpočinkem

-
- dbáme na hygienická hlediska
 - zařazujeme projektové vyučování
 - navštěvujeme přibližně 1x za čtvrt roku divadelní představení
 - využíváme možnosti slovního hodnocení
 - všechny žáky často chválíme, dáváme jim najevo, že nám na nich záleží
 - všem žákům dáváme pocit jistoty, “jsem tu pro tebe, pomohu ti”
 - spolupracujeme s rodiči nedopisujeme si s nimi
 - umožníme rodičům přítomnost při vyučování
 - umožníme žákům samostatně docházet na oběd
 - doporučíme žákům možnost aktivně trávit volný čas ve školní družině

Pozitiva a negativa zdravého učení z praxe

ZŠ Brumov - Bylnice

POZITIVA	NEGATIVA
- Budování zdravých partnerských vztahů mezi učitelem a žákem	- U některých učitelů přetrvává mentorování a příkazy
- Podpora osobní zodpovědnosti žáků	- Malý podíl žáků na estetice prostředí
- Seberealizace žáků podle vlastních zájmů	- Vysoký počet žáků ve třídách
- Kvalitní sebevzdělávání učitelů	- Stres učitelů (tlak na rozsah vědomostí žáků ze strany rodičů i SŠ)
- Práce s PC, ústup od frontální výuky	- Malý podíl kooperativních metod učení ve výuce
- Uspokojování individuálních potřeb žáků s SPU	- Na diagnostiku schopností žáků chybí čas

Pozitiva a negativa otevřeného partnerství z praxe

ZŠ Brumov - Bylnice

POZITIVA	NEGATIVA
- Účast rodičů na kulturních akcích školy	- Nezájem rodičů spolupracovat se školou
- Prezentace žáků	- Neosvědčil se žákovský parlament
- Významný podíl školy na kulturním životě města	- Chování žáků na veřejnosti i ve škole
- Otevření výuky rodičům žáků	- Nekorektní chování rodičů vůči učitelům

Zdravé ZŠ a MŠ – údaje z roku 2005

- MŠ Brno – např. MŠ Radost, MŠ Vážka, MŠ Pod Špilberkem (celkem v Brně 17 MŠ)
- ZŠ Brno – ZŠ Kotlářská 4, ZŠ Jihomoravské nám. 2, ZŠ Heyrovského 32 + po r. 2005 ZŠ Palackého 68

Otázky pro diskuzi

- Jak byste zapojili prvky zdravé školy do své současné praxe?
- Jak byste vyřešili následující problémy se kterým se potýká ZŠ Brumov – Bylnice:
 - malý podíl žáků na estetice prostředí
 - nezájem rodičů spolupracovat se školou
 - příliš mnoho sladkostí ve školním bufetu na úkor zdravé stravy

Zdroje:

- HAVLÍNOVÁ, M. (ed.) *Program podpory zdraví ve škole : rukověť projektu Zdravá škola*. Vyd. 2., dopl. Praha : Portál, 2006, 312 s. ISBN 80-7367-059-3.
- SVOBODOVÁ, J. (ed.) *Výběr z reformních i současných edukačních koncepcí : (zdroje inspirace pro učitele)*. Brno : MSD, 2007, 220 s. ISBN 978-80-86633-93-0
<http://zdravamesta.cz/index.shtml?apc=r2081923t>
- <http://theses.cz/id/n8a4wz/>
- <http://www.mostzs15.cz/skola13.htm>
- zsbru.hyperlink.cz/dokumenty/podpora_zdravi.doc
- <http://www.program-spz.cz/co-je-program-skola-podporujici-zdravi>
- <http://www.vychovakezdravi.cz/clanky/zdrava-skola.html>